

DAG 4

DINSDAG 21 DECEMBER 2010

“OUT OF THE BOX”

Locatie bezoek Leo Polakhuis, Amsterdam

- **Het werken met domotica**
- **De invloed van licht in de praktijk**

12.30

Lunch

13.30

Locatie bezoek De Hogeweyk, Weesp

- **Het ontwikkelproces voor het ontwerp van De Hogeweyk** *Frank van Dillen*
- **Visie en bouw; de uitwerking in de praktijk van De Hogeweyk, keuzes, beleid** *Eloy van Hal*
- Rondleiding

17.00

Afsluiting

DAG 5

DINSDAG 11 JANUARI 2011

DE SCHAAMTE VOORBIJ

Ontvangst en registratie

Dagvoorzitter: Anneke van der Plaats

9.30

Presentaties van cursisten

Anneke van der Plaats, Sylvia de Koning, Jos Slutter, Marion Pieters en Wilma Lanke

- Iedere cursist doet een eigen presentatie
- Durven we het anders te doen?
- Willen we het anders doen?

12.30

Lunch

13.30

Samenspraak in kleine groepen (intercedent methode)

Anneke van der Plaats, Sylvia de Koning, Jos Slutter, Marion Pieters en Wilma Lanke

- Wat vinden de anderen?
- Leren van elkaar
- Goede voornemens

16.30

- **Naspraak en afsluiting; evaluatie van de cursus** *Anneke van der Plaats*
- Certificaat uitreiking *Marion Pieters*

DOCENTEN

Dhr. T. van Dillen

Architect, Molenaar & Bol & Van Dillen Architecten, Vught

Dhr. E. van Hal

manager facilitair, Hogeweyk woonomgeving voor dementerenden, Weesp

Mw. S.J.M.M. de Koning

De Koning Creaties, Omgevingvormgever, adviseur zorginstellingen woningcorporaties en architecten, lid van BreinCollectief, Arnhem

Mw. W. Lanke

De Koning Tuincreaties, Vormgever buitenruimten, adviseur zorginstellingen lid van BreinCollectief, Arnhem

Dhr. P. Peltzer

Psychiatrisch verpleegkundige, Dementiewinkel, Wolfheze

Mw. M. Pieters

Architect BNA, Interieurarchitect BNI, PI. Unlimited, Venlo

Mw. dr. J.J. van der Plaats

Sociaal geriater, docent, onderzoeker, oprichter van BreinCollectief Kanne, Riemst (België)

Dhr. A.M.C. Schoutens

Directeur SOLG (Stichting Onderzoek Licht & Gezondheid), Eindhoven

Dhr. drs. A. Siegelaar

Senior consultant, Coresta Real Estate Group, Healthcare, Eindhoven

Dhr. J.J.H. Slutter

Docent en (N)AH begeleider, Arnhem

DOELGROEPEN

Deze cursus is bedoeld voor architecten die meer willen weten over de impact van hun ontwerpen op mensen met beschadigde hersenen (dementie). Wat men niet weet, kan men ook niet toepassen. Maar eenmaal kennism gemaakt met de nieuwste hersenkundige inzichten, is er geen weg meer terug naar het “oude denken”.

LOCATIE

De cursus vindt plaats in hotel Bergse Bossen te Driebergen.

ACCREDITATIE / CERTIFICAAT

- Deze nascholing past in primaire doelstelling om kennis op peil te houden, en/of te versterken en het vergroten van vaardigheden en inzicht. De activiteit valt binnen de reikwijdte van het vakgebied van de architectuur en heeft een directe relevantie voor de beroepsuitoefening.
- Aan het eind van de cursus ontvangt u een certificaat.

INSCHRIJVEN (042005)

- U kunt zich inschrijven via de inschrijfkort of onze website www.paogheyendael.nl.
- Uw inschrijving dient voor 16 november 2010 bij ons binnen te zijn.
- U ontvangt ongeveer twee weken voor de cursusdatum aanvullende informatie over de locatie en een routebeschrijving.
- Voor deze cursus is het maximaal aantal deelnemers vastgesteld op 14.

BETALEN

De kosten voor deelname bedragen € 2995,-

U kunt het inschrijfgeld betalen via:

- de eenmalige machtiging op de inschrijfkort;
- overboeking van het inschrijfgeld op bankrekeningnummer 24 46 69 554, t.n.v. UMC St Radboud, PAOG-Heyendael, Nijmegen o.v.v. het nummer 042005, uw naam, adres en woonplaats;
- de digitale betaalmodule op www.paogheyendael.nl;
- een model 8 bon (alleen voor medewerkers UMC St Radboud).

Bij annulering voor 16 november 2010 wordt het inschrijfgeld minus administratiekosten (€ 55,-) gerestitueerd. Bij annulering na 16 november 2010 vindt geen restitutie plaats.

CONTACT

UMC St Radboud
PAOG-Heyendael / 87
Mw. Yvonne Savelkoul-Broekman,
projectmedewerker
Postbus 9101
6500 HB Nijmegen
T 024 - 361 96 71
F 024 - 354 05 68
E y.savelkoul-broekman@paog.umcn.nl
I www.paogheyendael.nl

PAOG-Heyendael werkt volgens de door het NIAZ vastgestelde norm voor medische bij- en nascholing.

Deze mailing is verzorgd door PAOG-Heyendael. Indien uw gegevens onjuist zijn of u in de toekomst geen post meer van PAOG-Heyendael wenst te ontvangen, kunt u dit aan ons doorgeven.

ARCHITECTUUR VOOR HET DEMENTE BREIN: OASE OF STOORZENDER?

Een integrale benadering van ontwerpen, bouwen en inrichten voor mensen met dementie

Dinsdag 30 november 2010

Dinsdag 7 december

Dinsdag 14 december

Dinsdag 21 december

Dinsdag 11 januari 2011

PAOG-Heyendaal organiseert op 30 november, 7 december, 14 december, 21 december 2010 en 11 januari 2011 de cursus

ARCHITECTUUR VOOR HET DEMENTE BREIN: OASE OF STOOZENDER? Een integrale benadering van ontwerpen, bouwen en inrichten voor mensen met dementie

Wist u dat...

- de fysieke omgeving van cruciaal belang is VOOR het gedrag van demente mensen
- menig dementerende ADHD heeft
- afwisselende belevingsgebieden onrust dempt
- een gunstige omgeving een positieve invloed heeft op alle demente mensen
- bepaalde kleuren, materialen en geluiden ongunstige prikkels kunnen veroorzaken

Inleiding

Doordat we steeds ouder worden, zal het aantal mensen dat gaat dementeren toenemen. Dit heeft grote consequenties voor zorginstellingen, woningcorporaties en architecten. Op het terrein van architectuur en de inrichting van binnen - en buitenruimten kunnen we grote effecten bereiken door neurowetenschappelijk onderzoek en evidence based practice te combineren. Inmiddels weten we dat de gebouwde omgeving een grotere invloed heeft op de kwaliteit van leven en gedrag van mensen die zorg nodig hebben, dan op welke andere groep ook. Door de nieuwe hersenkunde kunnen we nu duidelijk aangeven hoe het gebouw en de inrichting van binnen - en buitenruimten er uit moeten zien. De effecten zien we terug in minder claimend en 'storend' gedrag van bewoners, vermindering van medicijngebruik, een verbeterd FUNCTIONEREN EN WELBEVINDEN.

Kennis uit de nieuwe hersenkunde

Mevr.dr. J.J. van der Plaats (sociaal geriater) bestudeerde de werking van het gezonde en van het beschadigde brein en heeft dit als het ware "vertaald" naar de dementie toe. Bij volledig gave hersenen, beschikt iemand over een groot scala aan mogelijkheden tot bewust gedrag. Hoe meer er beschadigd is hoe minder men over dit gedrag kan beschikken. Het gedrag wordt meer emotioneel bepaald en is daardoor afhankelijker van externe factoren. Angst en onrust worden zodoende vooral veroorzaakt door prikkels die voortkomen uit de omgeving. Een 'ongunstige' omgeving kan zelfs agitatie, loopdrang en agressie opwekken. Geconstateerd kan worden dat de bouw en de inrichting de belangrijkste oorzaken kunnen zijn van bovengenoemd probleemgedrag. In een 'gunstige', verleidelijke omgeving met de juiste prikkels functioneren dementerende mensen veel beter.

>>>

>>>

Consequenties voor de architectuur

Vanuit de hersenkunde is precies te zeggen waaraan een gebouw, de inrichting van binnen - en buitenruimten moeten voldoen om demente mensen de juiste, gunstige prikkels te geven. Dit is van groot belang voor de verzorgers en de bewoners. De verzorging kan nog zo lief zijn, DEMENTE BEWONERS ZIJN NIET TOT KALM EN DOELGERICHT GEDRAG TE KRIJGEN, wanneer de fysieke omgeving niet passend is. Het gaat hier om algemene maatregelen, die bij alle mensen met een hersenbeschadiging helpen. En ze zijn zelfs gunstig voor niet demente mensen.

In deze cursus zal de werking van de hersenen zodanig verwoord worden dat u meteen zelf al kunt bedenken, wat dat voor de bouw en inrichting betekent. U zult verstandig staan van de helderheid van deze nieuwe kennis. Daardoor zult u deze ook direct willen toepassen.

DAG 1

DINSDAG 30 NOVEMBER 2010

BRAIN-STORM

Ontvangst en registratie
Dagvoorzitter: Anneke van der Plaats

9.30

Kennismaking, WIE IS WIE EN WAT HEEFT U MET DEMENTIE

Anneke van der Plaats

- Voorstellen, kennismaken
- Uw motivatie
- Uw werk en dementie
- Een kleine filmopname van eigen werk
(bij voorkeur in de zorgsector of anders publiek gebouw)

12.30

Lunch

13.30

Introductie van de brein-omgevings-methodiek

- De werking van de hersenen
- Het brein bij dementie
- Gedragsbeïnvloeding
- Omgevingsfactoren
- Consequenties voor de bouw
- Consequenties voor de inrichting
- Consequenties voor de organisatie
- Huiswerkopdracht

17.00

Afsluiting

DAG 2

DINSDAG 7 DECEMBER 2010

HET DEMENTIEPARADIJS

Ontvangst en registratie
Dagvoorzitters: Sylvia de Koning en Jos Slutter

9.30

Relatie tussen het brein en de fysieke omgeving *Sylvia de Koning en Jos Slutter*

- Architectuur als (on)gunstige omgevingsfactor
- "Ontwerpgereedschappen" voor de architect
- Zelfredzaamheid en architectuur
- Filmfragment: werking van de gebouwde omgeving

>>>

>>>

12.30

13.30

Lunch

Toepassing van brein-omgevings-methodiek

- De verrijkte omgeving
- Van abstract naar concreet (voorbeelden en onderbouwing)
- Oude tijd, nieuwe tijd
- Opdracht

DAG 3

9.00

DINSDAG 14 DECEMBER 2010

EEN TOTAALCONCEPT

Ontvangst en registratie
Dagvoorzitter: Sylvia de Koning

9.30

Design effectiveness - onderzoek *Arnout Siegelaar*

- Literatuur gegevens
- Bouw- en gezondheidsbevordering
- Interessante boeken
- Gegevens uit eigen onderzoek

11.00

Licht als niet-farmacologisch medicijn *Toine Schoutens*

- Licht en de biologische klok
- Licht voor mensen met dementie
- Licht voor verpleeg- en verzorgingshuizen
- Sundowning effect
- Domotica en verlichting

12.30

Lunch

13.30

De architect en zijn rol op welzijn *Marion Pieters*

- Healing Environment/vlindersen
- Het ideale programma van eisen
- Relatie tot eisen van de overheid
- Relatie tot eisen van de woningbouw-coöperaties
- **Prikkelattributen: kitsch of verleiders?** *Peter Peltzer*
- Dementie en virtual reality
- Moderne techniek in een ouderwets jasje
- Demonstratie en toelichting

>>>

